

ایلوپنه غاتیا

2 میکوپنه

مینا فشن: خوانگر

(حسن ناصر)

21

خلقی دروشم: چنکی

(عصمت بلوچ)

3 میکوپنه

غزل: افضل مراد

افسانہ: گڈیکونہاد

(یوسف عجب)

4 میکوپنه

پٹ وپول: براہوئی الی شاعری ٹی نیازی و عشقیہ سر حال

(3)

(حمید عزیز آبادی)

5 میکوپنه

21

ناول: چپ راست

(نور پرکانی)

6 میکوپنه

سفر نامہ: ماشکیل اسکان ناخید آک (17)

(فیض بسیگی، بسیمہ)

ورنا گل: چنانا باوہ

(جاوید اقبال، قلات)

7 میکوپنه

21

ناول: دے آبدنغ آک

(غسان کنفانی اپرو فیسر غنوار حیات)

8 میکوپنه

افسانہ: بشندہ ٹی گم انگا بندغ

(وحید زہیر)

All About #Brahui

کوئٹہ

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

ہفتگی
تالار

نی

(Nee)

你 you

لوز فوہیا، براہوئی زبان ناگرتی

(شوگل)

”لکھنگ“ نالوز یرہ داسوب آن کاریم اٹ اتنگک کہ ”نوشت“ براہوئی زبان نالوز اس اف۔ دن انگا وخت آ سوچ داودی مریک کہ ”لکھنگ“ ناہن ہم توہمسائے زبان اسے ٹی ساڑی یر، گڑا اودے انتے نوشت اٹ اتنگک؟ گیشتری داوڑ تے کروک آتے بلوچی بولی آن الرجی یر۔ دن انگا نوشتکار آک لوز آتا بھلوکچ اسے ایلو زبان قنوں گنڈسا او فتنے نوشت اٹ اتپنگ ناہراہیت یر کیرہ، او زبان چاہوک آتا رداٹ زبان تے کن جوان یر عمل اس اف۔ ولدا براہوئی زبان ناہیت یر کنگے تو او بھاز متکن یر زبان اسے، او نالوز آتا بھلوکچ اس جاگہ نا جاگہ اس اسے پین زبان اسے تون خوکی تنک، یا اسل ہمولوژ انا آخ مریک، اگہ دالوز آتے کشنگ ناسلاہ یر امناکنگے تو براہوئی زبان نا چندا تون بچ اس سلپک۔

ہینکار و شوگلکار عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیل روڈ کوئٹہ غان شہک کرسا 302
فیور 1 یونیورسل کمپلیکس چناح روڈ کوئٹہ غان تالان کرے

براہوئی ادب نا پڑ آسہ پوسکن یر وڑ اس بنا کرینے، ہرانا رداٹ ہرالوز انا پین زبان اسے ٹی ساڑی گری نا شاہدی رینگا تو ہمولوژ یر براہوئی نوشتکار آک تینا نوشت آتینی یرہ داسوب آن اتپسہ کہ دا انتے پین زبان اسے ٹی ہم ارے۔ ودا احساس کمتری نا اسہ وڑ اس ہم داسوب آن پانگ مریک کہ دن کروک نوشتکار آک دادلیل ایتزہ کہ دا لوز یر داسوب آن نوشت اٹ اتنگک کہ دا پین زبان اسے آن بلوک یر، ودا گہ دالوز آک ہندن کاریم اٹ اتنگسا ہنار تو اسہ دے براہوئی زبان نا چندا سلپر۔ وخت اس دن انگا لوز آتا سانسنی وڑاٹ چاچ ہم متنے، کہ اصل اٹ دالوز کہ اسٹ آن زیات زبان تینی ارے، او ناہن ویندا و ہراکان یر، واصل اٹ دالوز ہر زبان نا یر۔ براہوئی زبان اٹ کبھی کرن آتیاں کاریم اٹ بروک لوز آتے ہم یرہ داسوب آن نوشت آن پین کشنگ انگ یر کہ انتے کہ دالوز آک پین زبان اسے ٹی ہم اریر۔ ودا لوز آتیاں اسہ لوز اس ”نوشت“ نا چند ہم ارے، ودا دے ایک کرسا دانا جاگہ غا

غزل افضل مراد

تینا زہیری کن مستائی کریٹھ
تینے اونا در آ رہی کریٹھ

اسہ ایلونا دوئی دوتے شاغوک
گڑاس تے تینا جانی کریٹھ

تینا خیر آتا نیام اٹ ساز ۽ اونا
اسہ وزم اٹ ہرجائی کریٹھ

گنوک ٹی کنے دانا سما اف
اونا خن تیتی ترمائی کریٹھ

کنا اُست خوابک دا ویل تیتی
مچے آسراقی اس راہی کریٹھ

کنے دُو بس تینائی مراد نا
زرس اوڑتون اُستخوانی کریٹھ

کس۔ دفتر اُئی تار و نورل آن بیدس چین
کس الو۔ بس اسیکا تار تا نرند آتور پیشن
بسکہ، ہراڑان دا سما تمکہ کہ نورل نا ہرچم
بے سہب مرسانا تار نا ایماندای ۽ تری تنگ

۽۔
بھلو چچی اسے آن پد نورل خیسن جینین
مرسا دفتر آن پیشن مس، ہندن لگا کہ کہ
اولیکو وار دولت نا دا گوازی ٹی اوباسن

دُرانا کہ نورل اسل چپ کس۔ خلق اسکان
بچ ہیبت ہم کتو۔ سما ف کہ دا رداٹ اونا
اڑیکو گام انت کس۔ دُراپیرہ اسہ اراواراس
مُردم کرسا پارے کہ اللہ دن انگا بے خیر آتیا
کس انا چک ۽ ہم دپ، ولے نورل دانا
ورندی ٹی ہم بچ پاتو۔

تہاری کل شار انا کاٹم آوڈائی اٹ تالان
متنگ اٹی کس۔ تار نا دفتر نا گودام اٹی
گڑاس پین ٹرک وایلو لاری تا جن ویر
برجاس۔ نورل نا چچی المی نظر بنگ اٹی
نکسہ۔ دُرادادے اونا اولیکو بھلا بے سہی
سرپند مرسا دا مگا انگا تار منہ وخت جوان
ہندارے مس تو نورل تون اوار اوارا وفتے
ہم پندنگ آبیوس کرو۔

نن نیمہ متنگ اٹی کس۔ نورل ناخن تیان ٹیغ
بال کریس۔ کڑمب ۽ نک اسے ٹی کم کس
کہ موبائل نا توار آن ہوش تے پرینگا۔ ایلو
نیمہ غان فون کروک آڈر انکسہ۔

بلکہ ہوشی اٹ پارے، "بوتار جٹ اس
منے۔ ہمو گودام اٹی خاخر لگانے ہراڑے
کہ ٹرک اتون اوار نا گڑاک تھوک
نسر۔۔۔ بوتار بھاز بھلو خاخر اسے، مشکل
۽ گڑاس سلامت سلے۔۔۔ کروڑ آتا
گڑاک ہندن ہس مرور۔۔۔ ای پاتوٹ
کہ دا بے خیر ۽ بندغ اسے۔ داڑان بچ ۽
خیرانا اومیت اس متنگ کپک۔" دُراسہ

وارائی ہیبت آتے تینا پارے۔
نورل غور اٹ دُرانا ہیبت آتے بنگ،
بشندہ اسے تون پارے، "دُرانا خیر مریم،
داسہ ہم انت کہ مس خیر مس۔"
"امر خیرس بوتار، نی پاکہ امر خیر مریم، دا
بربادی اسے بربادی!" دُرانتینا ہیبت آ زور
شاغا۔

افسانہ

گڈ یو نہاد

ہندار تون اونا خاص انگا بندغ دُران کوٹی ٹی
کسکہ کپنہ۔" دُراپارے۔
"داسہ انت کہ مس مونی ہرون۔" نورل
ورندی تس۔
گھنٹہ کپ اسے آن پد نورل تار نا دفتر آسر

مس، ولے تار وخت متنگ الو۔ داڑے
دُرانورل آن زیات بے ہیلے وگڑینگوک
خندگا کہ۔ وار وار نورل ۽ پدی ہڑینگ نا
کوشٹ اٹی کس۔ اونا زبان آ پیرہ ہندالوز
آک نسر، "تار بھاز بے مومن و بے لحاظ ۽
بندغ اسے، داڑتون مغر خلنگ بیکار ۽۔"
نورل ہم تینا خندا سلوک ۽ بندغ اس نکسہ،
میٹ کہ تینے تار نا دفتر اسکان سر کرے۔

تار تینا دفتر اٹی کھڑکی نا مومن آ سلوک
پیشن میدان نا ندرہ کنگ اٹی نکسہ۔
میدان اٹی گریزی نا گڑا تیتی دوتوک آ
گڑاتا بھلو کچ اس گودام تا تہہ و پیشن آ
تموک نسر۔ تار تو نورل آ اسل چک ۽ ہم
خلنگ اٹی الو۔۔۔ ہندن سلوک کس کس
پاسے اسہ پرہیز گاراس تینا عبادت اٹی اختہ
۽۔ اسہ ہم مخلوق نا پانگ دا کس کہ اوتینا
کاریم ۽ عبادت سرپند مرسا کیک۔۔۔

دفتر اٹی جٹ اس جوان ۽ چچی اسے آن پد
نورل ننے پیرہ تینا کاروباری زبان اٹ
تینا ویل ۽ بیان کنگ ۽ ہنا کرے بلکہ تار ۽
تینا دام اٹی پاسیفنگ نا کوشٹ ہم کنگ اٹی
کس ولے تار تینے خل جوڑ کریس چچ وڑ
اٹ ہیبت اٹی بنگ اٹی الو۔ نورل ہم داوڑ
آنا فیسر اسے تون اولیکو وار مومن تنگ اٹی

ہندار تون اونا خاص انگا بندغ دُران کوٹی ٹی
کسکہ کپنہ۔" دُراپارے۔
"داسہ انت کہ مس مونی ہرون۔" نورل
ورندی تس۔
گھنٹہ کپ اسے آن پد نورل تار نا دفتر آسر

..... یوسف عجب

نورل سوچ کرے۔
"بچ متنگ اٹی اف بوتار۔ تار سفاخل
اسے۔ داڑتون بچ متنگ کپک۔ داچ وڑ
اٹ بہاٹ ہلنگ مفک۔" دُرانورل ناچ
آ تیتی خید اٹی چوک پیشانی ۽ خوار بفسا
پارے۔
ای پناہ لکھ اسکان اودے پاریت ولے او
کنے پارے، "تار ۽ اینو اسکان کس بہاٹ
ہلنگ کتنے۔ نی تینا و تینا بوتار نا قیمت ۽ کنا
مومن آپاش کپ۔" دُرانورل ۽ پارے۔

نورل خن تے تینا کشسا تینا ہیبت ۽
کرے، "دُرانے اٹ بچ مفک۔ داسہ
کنے تینت گڑاس کروٹی تمک۔ داڑے ہر
بندغ نا نہاد تھوک ۽۔ بس سودا خلوک آ
سودا خلنگ ۽ جوان سرپند مرے۔"
"ولے خواجہ کئے لکپ کہ او نے تون امنا
کے۔" دُراپارے۔

"دیر تون امنا کیک داہیبت ۽ وخت
ثابت کرو۔ داسہ دا ویل اتون ای تینت
مومن اتوہ۔" نورل دُرارے پارے۔
"نی کنا گاڈی ۽ کھت، ای نے تون اوار
برپوہ۔" نورل پارے۔

"ولے خواجہ نی امر بریہ؟ تار بے مومن ۽
بندغ اسے، اوڑان ن جوانی ناچ اومیت

اوتھل نا دا اڑدھار آنبار مرغن تموک آپکا انگا
کسر، کسر نا داپار اپار بارن آچھی تا گند
سفا بندغ ناساہ ۽ تکی ٹی شاغنگ اٹی نکسہ۔
سماہدار وایلو چک آک داسا وڑ نا باسن آ
دے ٹی سیتا تیتی آرام اٹ تولوک نسر
ولے تین آنبار انگا دا دے اٹی نورل سیتا،
اسے، چنکھ یا ایلو اودانی تا ساڑی متنگ
آن پد ہم خید اٹی چوک نکسہ۔۔۔
سگریٹ نا کش انا زری آ کش وادنا چوک آ
مومن تینت داہیبت ۽ پاش کنگ اٹی کس کہ
معاملہ اونا دوا آن پیشن مسنہ۔

نورل دوا تینا تھوک آ گھڑی آنظر شاغا،
وخت بھاز زو تدینگ اٹی نکسہ۔ اونا
گریزی نا قیمتی آ گڑاک، گھڑیک، کمل
آک، قیمتی آ پڑہ غاک، وچار کاشن پوڑنا
ہم کسٹم نا گودام اٹی تموک نسر۔ ڈپور تے
تدوک آ شام اکن دزگیر کنگا کس۔ دن تو
مست ہم بھاز وار ہندن موسس، ولے
کوشٹ اسے آن پدز سودا لگا کہ نورل نا
بندغ و گریزی نا مال ہم زو اونا دوا
بکرہ۔۔۔ ولے دا وار مومن آ بروک آ
بندغ تار کس، وہمو کسٹم آ فیسر ہرا دے بہا
اٹ ہلنگ بھاز مشکل کس۔

تار نا پین آن گریزی کروک آ یا نشہ پتہ نا
سامان تے دروک آتا خید آک سلنگ نا
پن ۽ بھوسہ۔ اودا ارا سال اٹی کسٹم نا کھمکہ
ٹی تینا ایمانداری نا ہندن ۽ پن اس ووی
کریس کہ لس بندغ دانا بارواٹ سوچ
ہم کنگ کتو کہ۔ نورل وڑانا بندغ آتال
ودولت ہم اونا ایمانداری نا مومن آ بے خیر
نظر بسکہ۔

نورل سفا داکو متنگ اٹی کس۔ اودے بچ
جنگ اٹی الو کہ امر کیو۔۔۔ کوٹی ناساہ پارہ
غان ایلو پارہ اسکان ہنا کہ بسکہ۔

پٹ و پول

(3)

براہوئی السی (خلقی) شاعری ٹی نیاڑی وعشقیہ سر حال

السی شاعری ٹی نیاڑی نا بارو اٹ ہرا شاعر یک تاریخ نا پند غائے ٹی خوندی ۛ او شاعری تے ٹی شاعر آک نئے پیرہ تینا مہرو جوزه غاتا درشانی ۛ کرینو بلکہ اولک راجی قدر آتا پام ۛ کرساتینا قومی، قبائلی، ریبیدگی زمواری تے ہم بھار جوان پورو کنگ نا، لائخ مسو، تینا رسم رواج و تینا گچین آ روایت آتے مون آتخسا السی شاعری نا مڈی ۛ وسم کرینو۔ ہندا سوب ۛ کہ پولکار آتے دن ۛ چ ۛ گپ دوفک، ہراڑان راجی، قومی و قبائلی روایت آتے نخوان رینکے۔ بلکہ السی یعنی خلقی شاعر تینا اشرا فی نا داؤن ۛ سوگوئی اٹ تو رساتینا محبوب تون تینا عشقیہ جوزه غاتا درشانی ۛ کرسا کرینے۔ دن ۛ چ ۛ جاگہ اس دا دوفک کہ السی شاعر تینا محبوب ۛ پن اٹ تواری کرینے۔ نئے کہ السی شاعری ٹی تین پہ تین بے وفائی، درو، غدائی، تین پہ تین ناخر مہری، شغان و پیغور ناخرین آکسہ غاک خنکرہ، بلکہ شاعری تا خوڑی اٹ جاچ ۛ بلین تو السی شاعری پیرہ تینا محبوب نا سفت یا اونا زندا مروت آڈکھ ویل آتے بیان پنگ و خوانک کن دوبریک۔ دارا سٹی آن دارشانی مریک کہ السی شاعری ٹی ہڑتوم آ کند آن سچا غا عشق انا درشانی مسے۔ ہندا سوب ۛ کہ محبوب نا بیوفائی، نئے براہوئی السی (خلقی) شاعری ٹی چ ۛ جاگہ اس دو بک۔

نیاڑی لمہ نادر شام اٹ مرے یا ایڑہ انا، یا کہ محبوب نا در شام اٹ مرے، نیاڑی نا ہیئت السی شاعری ٹی بھار گیشتر ۛ۔ السی شاعری ۛ خوانک و خوڑت انگا نظر اٹ پٹ و پول کنگ آن دارا سٹی ہم درشان منگ اٹ مک کہ دوبریک کہ السی شاعر تینا السی شاعری تے ٹی تینا محبوب ۛ یار، دلبر، دلربا، صنم یا اونا پن اٹ یات کتنے، بلکہ اونا محبوب نا ہرا وڑا اٹ رنگ و درو شام، قد و بالاد، اونا لوڈ رفتار یا اونا درو شام ہرا وڑا کہ مسے ہموڈیک انا وڑا زبیا ۛ پن اس جھسا شاعری ناٹھتو تے تخلیق کرینے۔

اگہ وخت اس لمہ، ایڑہ و من تا ہیئت السی شاعری ٹی نیاڑی نا بارو اٹ ہرا شاعر یک تاریخ نا پند غائے ٹی خوندی ۛ او شاعری تے ٹی شاعر آک نئے پیرہ تینا مہرو جوزه غاتا درشانی ۛ کرینو بلکہ اولک راجی قدر آتا پام ۛ کرساتینا قومی، قبائلی، ریبیدگی زمواری تے ہم بھار جوان پورو کنگ نا، لائخ مسو، تینا رسم رواج و تینا گچین آ روایت آتے مون آتخسا السی شاعری نا مڈی ۛ وسم کرینو۔ ہندا سوب ۛ کہ پولکار آتے دن ۛ چ ۛ گپ دوفک، ہراڑان راجی، قومی و قبائلی روایت آتے نخوان رینکے۔ بلکہ السی یعنی خلقی شاعر تینا اشرا فی نا داؤن ۛ سوگوئی اٹ تو رساتینا محبوب تون تینا عشقیہ جوزه غاتا درشانی ۛ کرسا کرینے۔ دن ۛ چ ۛ جاگہ اس دا دوفک کہ السی شاعر تینا محبوب ۛ پن اٹ تواری کرینے۔ نئے کہ السی شاعری ٹی تین پہ تین بے وفائی، درو، غدائی، تین پہ تین ناخر مہری، شغان و پیغور ناخرین آکسہ غاک خنکرہ، بلکہ شاعری تا خوڑی اٹ جاچ ۛ بلین تو السی شاعری پیرہ تینا محبوب نا سفت یا اونا زندا مروت آڈکھ ویل آتے بیان پنگ و خوانک کن دوبریک۔ دارا سٹی آن دارشانی مریک کہ السی شاعری ٹی ہڑتوم آ کند آن سچا غا عشق انا درشانی مسے۔ ہندا سوب ۛ کہ محبوب نا بیوفائی، نئے براہوئی السی (خلقی) شاعری ٹی چ ۛ جاگہ اس دو بک۔

السی شاعری ٹی نیاڑی تا خواری:

گودی، لمہ، ایڑہ، مول، نازل، شکو و پین ہندن انگا پنگ نیاڑی تون منسوب ۛ۔ ننا راج مدام پاوالی زند تیر کرسا کرینے۔ اوتینا پاوالی آزند اتون اواراوار مال و مالدری نا ہم کسب اٹی اوار مرسا مسو، ہراڑے کہ مال و مالدری نا ذکر ۛ ہموڑے نیاڑی نا ذکر ہم برسا کرینے۔ داڑان داپاش مریک کہ نرینہ غاتون ہم کوپہ نیاڑیک ہم پاوالی آزند اناختی و سوری، خواری و درپہ دری، امپ و بٹ نا ہراڑا ویل آتخون مون ترسا کرینو، وایم اوتینا داپاوالی آزند انا خواری تے اسہ کند آتخسا ارمانی ۛ شیر پانگ تون اواراوار خوشی و شاد کامی نا ہم شیر باگل آتے پارسا کرینو۔ محمد افضل مینگل تینا پٹ و پولی آکتاب "چمکلی" (2014) ٹی نوشتہ یک:

"نا راج انا پھوال آ نیاڑیک بھار مخنتی مریرہ، اوقاچ آزند خواری و خدمت اٹ گدرینگ، ارا ناگل ۛ کاریم تے کیرہ، سہب اتون ختی بش مریرہ نخل ٹسرہ، ارغ بسرہ، خواتے ہر فرہ مرمر آدیر اتیرہ چٹا تا خیال داری ۛ کیرہ تو ایلو کند آن نرینہ غاتون اواراوار کیرہ، تینا ثقافت تینا رسم و رواج آتا خیال ۛ تخرہ، کشیدہ کیرہ، ہندن بھار آشیر زال آک جنگ انا وخت آنرینہ غاتون کمکی کرینو۔"

(مینگل، 14)

ہندا خواری و جھاکشی براہوئی السی شاعری

ٹی نئے کہی جاگہ غاتینا نظر بریک، اولک ایلو خواری تون اواراوار تینا سادہ راولا لاخ آتا ہم رکھ وچیت ۛ کرساتینا نرینہ غاتون اواراوار تے ٹی ساڑی مسو۔

..... حمید عزیز آبادی

خرل

خرل ہنسنے بیڑان بیڑ کتو نے خدا دغان شیرو "گودی" نخل ۛ کرینے خزل چنڈل ۛ پڑینے گودی غلہ غائے ٹھپانے خزل گھید آن بچانے

(براہوئی، 15)

براہوئی خلقی شاعری ٹی چانگل نا شیر بھار پنی ۛ، ہرا کہ وخت اسے ٹی ریڈیو پاکستان کوئٹہ خان عبدالرسول بنگلوی نا مینین آ گٹ ٹی پانگانے، چانگل ہموچ کس کہ اونا گودی نیاڑی اس مسے، چانگل نا شیر آن دا معلوم مریک کہ نیاڑیک ایلو کاریم تون اواراوار تینا مال و سادہ راتا ہم بھار بھلو چیت اس کرینو۔

چانگل

چانگل ۛ پارین جنگل آدپہ جنگل آکاسہ بندرغ ۛ کپہ چانگل نا گودی سکسہ بانو چانگل آشیر اس نن تقین جوان ۛ چانگل نا گودی سکسہ حورا چانگل آشیر اس نن تقین پورا

(مینگل، 16)

خلقی شاعری تا خوڑی اٹ جاچ ۛ بلین تو اوٹی نیاڑی تا مہرو وفاقون اواراوار اسے دا ہم نظر بریک کہ نیاڑیک تینا مال و سادہ راتا ہم نئے پیرہ مہر کرینو بلکہ اوقا سار

سنجھال ۛ ہم نرینہ غاتینا زیات کرینو، براہوئی خلقی شاعری ٹی ہراڑے مال و سادہ راتا ہیئت مریک تو ہموڑے نیاڑی نا ہم تذکرہ نئے ملک۔ تیوی غا داگپ و تران یا کنا دا جاچ آن دا معلوم مس کہ بلوچ راج اٹی نیاڑی تینا ج آختی و سوری تے سکسا مدام تینے ندر کرسا راج اٹی اسن ایمینی ۛ برجا تنگل نا کل آن بھلا سوب

منسے، اگہ وخت اس قبائلی جنگ و جھیرہ غاک مریرہ تو نیاڑی ہمواسٹ انگا وسیلہ ۛ او جنگ ۛ خیر کنگ کن میڑہ انا درو شام اٹ ہمو ارا تیا کاہک جنگ بندی نا خواست ۛ یک، ننا راج انا داروایت ۛ کہ اونا نیاڑی ۛ قرآن نا و عزت و شرف ترسا جنگ ۛ خیر کنگ نا پڑو ۛ یک، ہندن دامرغن آجنگ ایمینی نا کند آکاہک۔

براہوئی خلقی شاعری ٹی نئے عشقیہ جوزه غاک اسہ جتا ۛ احساس اسے نادر شام اٹ نظر بریرہ، ہرا تم نن ایلو ادب آتا شاعری نا جاچ ۛ بلینہ تو اوٹی شاعر تینا معشوق ۛ محبوب، دلربا، صنم، بالم، دلدار، دل فگار، چاندکا مکھڑا، وپین پین لوز آتیت نا زبلسا یک۔ ہندن ہرا تم آن نن براہوئی خلقی

شاعری آخوڑی اٹ نظر شاغنیہ تو او شاعر تینا معشوق ۛ تینا مزاج نا وڑا اٹ مول، شکو، ماہ لچ، نازل، لاڈی، زبیا، زبیل، بی بل، زبیل، نازلو، گڑدولی، گڑدلو، سوزو، کھیلو ہڑا، لیلی مور، لال انا دانہ، شیشہ گوری، مائل، بائل، زیب جان، گودی گدان نا، چکا پھل و پین پین لوز آتے شاعری ناٹخ جوڑیک۔

بڑو کو پنگ ہرا کہ محبوب کن خلقی شاعری ٹی کاریم اٹ بریرہ، اگہ نن داپن تیا غورا نا نظر اٹ ہرن تو بڑو کو پین تا خیر اٹ "ل" انا حرف اوار ۛ، دا ننا راج انا نفسیاتی مہرو مریت نا دلیل ۛ کہ ہرا بندرغ یا علاقہ نئے دوست برے تو ہمو بندرغ یا علاقہ نا پن نا خیر اٹ مہرا نا شاہدی ۛ ترسا "ل" انا تو انا وڈی ۛ کینہ، ڈنکہ زیب اکن زبیل، مستونگ کن مستل، نازا کن نازل، پیر محمد کن پیرل، غوث بش کن غوثل، نبی داد کن ٹبل ہندن پین پین، اگہ کس اسے آن اُست اٹی برے یا اودے کس پسند کپ تو ہمو بندرغ نا پن انا خیر اٹ "و" نا وڈی کنگل، دنکہ پیر محمد کن پیرو، دُر محمد کن دُر و، غوث بخش کن غوثو و پین پین۔ خلقی شاعری تے ٹی ہرا وخت محبوب کن لوز کاریم اٹ ہنسنے تو او لوز آتا خیر اٹ "ل" نا تو انا وڈی نئے ہرا گام آ نظر بریک۔

حوالہ:
افضل مینگل "چمکلی" پنہ 138، 104 (2014ء) براہوئی اکیڈمی کوئٹہ
افضل مینگل "شاہ پشیر" پنہ 11، 64 (2010ء) براہوئی اکیڈمی کوئٹہ
افضل مینگل، "شوشنگ" پنہ 226، 82، 150، 103 (1992ء)

براہوئی اکیڈمی
افضل مینگل، "لیلی مور" پنہ 32، (2015ء) براہوئی اکیڈمی کوئٹہ
فون علی سالار، ناغیر نوشتی پانگلوک عبدالرحمن براہوئی "گوارخ" پنہ 31 (1969ء) براہوئی اکیڈمی کوئٹہ
☆☆☆☆☆

ناول

چپ راست

(21)

نور پرکاشی

چنا تا ادب نازی آگج اس کاریم کروک و
بوگ شوگ آوشکار ”نور پرکاشی“، گلشن آہم
جوان ء گرپ اس تنگ۔ اونا افسانہ غاتا
کتاب ”لارہ“ شینگ منے۔ ہندن اونا
بوگ شوگ ناول ”چپ راست“ نادروریہ
”ستار“ نا خوانوک آتے کن مونی انھک
انگ ء۔ (شوکار ستار)

نا دا سیاسی اٹکل کنے ہم پریشان
کرے۔۔۔ ای تینے اُست اُلی ملامت
کریٹ کہ دابندغ تینا کی ثانی سے کن بچ
روپی سے کن محتاج کُس، دادے مٹ کرسا
پیہہ تہٹ، دا کتا پیہہ غاتے کتا خلاف
استعمال کنگ ء۔۔۔ ای شیرجان نا دا
سیاسی چم آن رودین ناوارختائی آن زیات
وارختا مسٹ۔۔۔ ای روزوتینا گھڈائی
پتزیگٹ سنگت آتے خواہیٹ کہ داسہ
نن انت کسراس ملین کہ حویلی ناچناتے تینا
پلو آ متوجہ کین۔۔۔ مخلوق تو ہمودے
شیرجان نارند ء بلکنے۔۔۔ تو سنگت آک
کا کا بی بی سی آن مشورہ نا مشورہ ترسہ
شیرجان نا دا اٹکل ہم حویلی آن پشن نا
اتوک ء اٹکل اسے ضرور اودے ہم کا کا بی
بی سی آنبارکس اس رماگت ء۔۔۔ ای تینا
لنگرتون حویلی آن پشن مرسا کا کا بی بی سی
نامکنن آ حویلی آہناٹ۔۔۔ کا کا بی بی سی
ننے بیا بچیر کرے۔۔۔

”بونے اللہ اتے ہوغسا ہوغسا۔۔۔ اینو
شودے غاتے کل ء رنداٹ شافانلس خیر
مرے ہوغسا ہوغسا۔۔۔“ کا کا بی بی سی
مون آ عجب ء بختہ اس تالان کرسا
پارے۔۔۔ سنگت آتے اونا شودے پانگ

حوال ء تنھا کہ۔۔۔ کینی وار دینو ء ہم
اودتون کچاری آختاسٹ۔۔۔ داسہ کنے
پین ہڑ ہرنے کہ اسٹ تو چاچا چینا
شیرجان آنبارخوراس نسکہ۔۔۔ بدن الی
تازہ تو مغزائی ہم تازہ مریک۔۔۔ چاچا
چینا ء کا کا بی بی سی تون بیٹ تہٹ تو اسہ پلو
نسی تے خنٹا ایلو پلو موکوک مون الی کتا
بسر۔۔۔ داسہ کتا پریشانی ودا۔۔۔ انتے
شیرجان کنے آن ہائی ٹی زور ضرور کس ولے
ہائی الو۔۔۔ ای ہائی کاڈا اسٹ ولے کا کا
بی بی سی تون اوار ہائی ٹی لگوک سٹ۔۔۔
کنے لگا کہ شیرجان کنے آن وتی کرسا مونی
ہننے۔۔۔ ولے کنے یقین کس کہ کا کا بی
بی سی نادماغ پشک موکوکے ولے اوئی قتم
قتم انا جال ہم ارے ضرور او ہندن ء کسر
اس کشک کہ ای شیرجان آن چارگام مستی
مریوہ۔۔۔ کا کا بی بی سی تینا کوراقلی
(قراقلی) ء پیشانی و خف تینا لچفسا
پارے۔۔۔
”باوہ نی حویلی ٹی بھلو جلسہ اس کر ہوغسا
ہوغسا۔۔۔“ کا کا نا پانگ آن رودین بد
درے۔۔۔

”ہوغسا ہوغسا انتے۔۔۔ دا تو جنک جنک
الی ہم مریک۔۔۔“ رودین نا تباہی آہیت
کا کا ودن اس نا تب کرے۔۔۔
”کروٹی تو جلسہ اسے گڑا خسا مرے یا
ہوغسا ہوغسا۔۔۔ ولے جلسہ ء کرے۔۔۔
حویلی نا چناتے تینا مقصد ء پا ہوغسا
ہوغسا۔۔۔ اوفتے بھلو بھلو آسرائی بھلو
بھلو ٹغ نشان ایت ہوغسا ہوغسا۔۔۔“
کا کا بی بی سی تینے اسہ وار آ خلاص کرے،
اودے خلیس کس کہ نوا دا نیام الی رودین
آنبار بادین و شادین نا تباہی کپس۔۔۔
ولے کن تون اوار سنگت آتے ہم کا کا نا

ای تینا گھڈک الی زٹڈوک سٹ بروک آ
سر سہی تے کن تق پٹاٹہ کہ رودین و دیگسا
بس۔ دودیک آن ہے الو کہ بیہوش
مکے۔۔۔

”دا وارختانیک نما مسرتو کتا ساہ ء ہندا
خلیس آتے ٹی بلیرے ظالم آک۔۔۔“
ای دغ اس نا تباہی رودین ء پارہٹ۔۔۔
رودین اسہ دو ء تینا است ایلو دو ء غار آ
تختا بی ڈغار اُست ڈغار کنگ کس۔۔۔
”انت مس انت خناس کہ دشمنک نا دن
پریشان ء۔۔۔“ ای سوچ کریٹ
اوارا۔۔۔
”شیرجان نابندغ آک مچ آ حویلی ٹی پیاز
نا و شیرجان نا پوسٹر خلنگ ء۔۔۔ حویلی نا
بت و دیوال آک چڑہ کاغذ ء۔۔۔“
رودین چٹ تازہ تینا خن خنوک آ حوال ء
تس۔۔۔ ای بختہ کرسا مخاٹ۔۔۔

”دا تو اوفتا کاریم ء گڑا۔۔۔ اخرا لیکشن
اس متنگ ء۔۔۔ نم دغ اس جیرت تخبو کہ
سیاست الی جیرت لنگ۔۔۔“ ای رودین
ء ہدایت ترسا پارہٹ۔۔۔ ہندا تون اسہ
چنا اس بس کتا کھڈک نا دروازہ ناچٹ بغل
نا بت آپوسٹر اس خلک ہنا۔۔۔ ای تینا
گھڈک آن پشن مسٹ رودین کتا
رنداٹ کس۔۔۔ بت آپوسٹر ء خنٹا جیران
مسٹ۔۔۔ پوسٹر ارا فو ء فوٹو کا کا بی کرسا
کشف کا کس۔۔۔ بوز آن شیرجان نا فوٹو
کس کیرغ آن پیاز اسے نا فوٹو کس۔۔۔
ارافو ء ء اوار شافانلس کا کا بی کرفکا کس تے،
داسہ اوفتے ٹٹ الی چرپ کرسا دیوال و
بت آتیا لچنگک سر۔۔۔ ای مَر اسکان
حویلی ٹی نظر چرملیفٹ حویلی چڑہ پوسٹر کس،
دن تازہ خلنگک سر کہ داسکان ٹٹ آک ہم
پٹارہ اوقیان۔۔۔ کڑہ اس چناتا حویلی نا
بھلا گٹ انا پلو آن برسا دالان کن مون
کرے، شیرجان مون اٹ تانس۔۔۔ اونا
دوتے ٹی سد آتا کچ پوسٹر آک پین سر
ہرافتے اونا بندغ آک ہر جاگہ لچفسا
کریہ۔۔۔ حویلی نا اسہ جاگہ اس البتو لیر،
داسہ دالان پچاس اودے ہم ساہت
اسے آن پد پوسٹر کنگا کہ۔۔۔ شیرجان

ورنا گل

چنانا باوہ

.....جاویدا قبال، قلات

لاہوری آن پیش تنگ آن پذیر تمکو کہ سلیم ناکوشت کریٹ تو سہا تما کہ دارکشہ پوسکن کمپلکس ء امر سر مسٹ۔ سرمنگ تون بلوک اسے۔

ہوش آہس کہ اینو اہلم قلات آن ماما اس تا باوہ نا گلان تو است آن اسل ہنک ہراوار اُرائی ہننے، اُرا بشیر چوک آئے، اودے وار آچنا ء تہنا ہرا کہ وسوچ اسے ٹی ہنا کہ۔ اسکول آتے اتوئی ء۔ مونی پدی، کہ انت او نا سوچ ہندامنگ کیک کہ ای داسہ تہنا چنا اسے ٹی کاو، جیب تو پاریکہ گرین بس کل تے ہندارکشہ نا کٹیا نا مکک اٹ اسہ جوان ء آن جوان انگا فیصلہ ء، بے مومن اٹ تما زندا اسے نا کڈ آدنگ کروٹ، کل جہاں رکشہ ولاس، کنے پارے ہرا نگ کاسہ؟ ای پارہٹ بشیر چوک اسکان۔۔۔ تو چٹ کرانا رداٹ شرہ کنزگا۔ گڑا او بیچارہ اسہ مناسب ہیت اسے۔

ءکرا اس پارے، ہندامس کہ ای او کریٹ ای ہم سوچ اٹ ہناٹ و باوہ نا احساس ہنداش کنے محسوس مس کہ خنک خوبک رکشہ ٹی لکنگ تون خنٹا چکو مارا باوہ نا تہنا بغل ناسیٹ آتو لوک ء۔ ہنداش خوش کہ رکشہ خان دنگ متوک۔ اگہ کس انا باوہ اٹک تو اونا انت زندا اس مرو۔ او امر زند خنٹا اٹ ہننے۔ ہندن ای بچے حال حوال اٹ مونی ہنو۔ اوزندا انت کرو؟

گپ ء کر لیں، امر چاہس استاد نا بے قدری نا پشون گوئی ء درشان کر لیں۔ استاد سلام پارے کنے دا گند بھازمر آن ہلتنے بلکہ اسہ فٹ اس خوک آن ء۔ اول نی تہنا چچ آتے ہر کہ ہراوڑ اٹو۔

رؤف صاحب شانہواز صاحب نا چچ آتے مہلینی خنٹا خنٹا پارے؟ سرجی نا چچ آک چٹ مہلین آن غرق مسو۔ سلام صاحب پارے بیہ شاہنواز صاحب نا چچ آک خراب افس غٹ انا چچ آک خراب

فیض بسیمگی۔۔۔ بسیمہ

مسو۔ ملنڈ اٹ پارے، دادے پارہ استاد نا قدر۔ گاڈی اس جوان ء مسکہ داخہ در تکلیف متونہ۔ وگیں اس مسکہ، چچ آک خنٹا خراب متوسہ، دم در ہنکو تونہ۔ شاہنواز صاحب پارے راست پاسہ پار، گپ نا اسل راست ء داسہ دیر ءئے آن واسکت ارے کہ دا گچو ء۔

چچ آتا خراب متنگ نا خیر اسے اللہ بھلا ویل آتیاں ننے ونے بچے۔ مستی دہچہ استاد آتا انت ہو و بجال آک مرو۔ خلیل صاحب پارے، راست پاسہ دا وخت آنا حالت داوڑ اٹی ء، بروک آ وخت دہچہ انت بولی کرو۔ کہینی مروء، دکان داڑک تہنا گڑا تے تنگ گہرور، بلوک آک گڑا تے ہلنگ گہرور۔ دیر کنگ کن مفروء، وخت اس کہ دیر مس گڑا بہاٹ مروء۔

سلام صاحب پارے، استاد نا قدر مکہ ہنا نے؟ چٹ ارے بھئی! وخت اس کہ ہنداپش اس بچو آ استاد نا قدر بھٹھے ختم مس۔ گڑا چاس کہ ملک پانڈو مس گڑا ہر کس تہنا گڑے شاغواٹ تے۔۔۔

برجاء

سفر نامہ (17)

ماشکیل اسکان نا حید آک

نن بش مسن منہ گام ریک انا دلہند اٹ ہٹین۔ حافظ توار کرے؟ فیض یار! ای سخت دم در ہینگٹ۔ نی امر اُس دم در ہینگٹ؟

مکہ ای ریک انا جہاز اسے اٹ، ای نی آن زیات دم در ہینگٹ۔ حافظ اسل چپ کرے۔ چچ تران کتو۔ اتنے کہ شام ننے کورا۔ ماشکیل نا بازار ء سرمنگ سُن کہ تہار مس، شام انا نماز ہلک ننے۔ اسل لکڑا توار کور مس۔ ترا پڑ ہنگس رازق ناہول ء سرمُن۔ رازق ننے زوت اس خرین ء سلیمانی چاس جوڑ کرے تس، مچے دم ناراست مس۔ چاکنگ آن گڈ چٹ دیوان کرین، دمدستی ایس ارغ تس ننے۔ ہمو سہاٹ آ کنا ہند انا پرینڈنگ افسر کنے رنگ کرے پارے؟ ”پگہ نہبہ جانا پولیس تھانہ غا بر، گڑا ہموکان مومن کمازود کن کاندہ۔“ کمازود:

ای والیاس صاحب پولیس تھانہ غا ہنان اوڑے اونا افسر دوئی مس، سوار مسر مومن میشودی کن ہنار۔

بٹ اسے آن گڈ کنا پرینڈنگ افسر بس کنے پارے نا آڈر آک نن تون پولنگ افسر نا ء۔ پولنگ والا کن 5000 روپی تسنو، دانا زار آک ء، سوار موبوکانبو۔

کنے رگی و ماشکیل اسکان چندر ند وژول کریس۔ ماشکیل نا پولیس کارندہ غاک گڑا س زمیاد گاڈی بلکو مسر اسٹ ءن کن اہس۔

ارمان نا گپ دادے کہ پڑی آہیٹ تے دن دہسہ کہ ننے دیر۔

سنگت اس پارے، ہندا استاد نا

نے انت اسے نا گند ہلک؟ کہ نی دا

HAFEEZ ULLAH

Graphic Designer

+923003705655

hafeezullah2022@outlook.com

New Killi Bangulzal, Sariab Road

www.behance.net/hafeezullah01

Contact for any kind of design for your events, ceremonies, functions, advertisements, restaurants, festivals and education-related-assets!

UMRANI

www.behance.net/hafeezullah01

Check out design ideas and samples at
www.behance.net/hafeezullah01

غسان کنفانی

ایلو ہر مسٹ آک اوفقا داپارایپار آن گزڈ
گڑو سلیر۔ اوتینا دوتے حسا حسا
مربسا اوفتے سرجم وڑ وڈول وارادہ ء
سر پد کرے:

کن تون اسہ گاڈی اس ارے ودا گاڈی ء
سیم آن ایپار ہنگ ناکاند (لائسنس) ہم
ارے۔ وائہم اسہ پین ہیئت اس دھیان اٹی

تینا سوگو کیرے کہ دا گاڈی نا خواجہ ای
افٹ! ای تو اسہ غریب ء بندغ اسے اٹ،
نم غٹ آن زیات غریب۔ دا گاڈی تون
کنا پیرہ داخہ دتعلق ء کہ ای دانا ڈریور
اٹ۔ دانا خواجہ اسہ بھاز بھلوامیر و ہزگار
پنی ء بندغ اسے۔ تو ہندازان دا گاڈی ء

سپاہیک سیم (سرحد) آنے زیات سلفرہ
ننے دانا زیات پٹ ولوٹ (چینگ) ء
کیرہ۔۔۔ سوب ہندا پاریت کہ گاڈی نا

خواجہ تیت پنی ء اوڑاچ ء رد وکانوڈ آن
پیشن کڑوکار اسے ناٹک بری ہیک۔ یعنی
دا گاڈی آدانا خواجہ غاٹ ء بھروسہ ء تو

کنے آہم بھروسہ کیرہ وکنے ہم شرفدار سر پد
مرسا بھاز سوچ روچ کپسہ۔۔۔!

ابوالخیز ران بھاز گچین و سوبر ء ڈیور اس
نسک۔ 1948ء آن مست او برطانوی
پوچ اٹی خدمت کریس۔ اسرائیل نا

بندو آن گڈ ہر اتم اوفدائین تون اوتارما تو
اسہ گچین ولائخ ء ڈیور اسے ناوڑاٹ اونا پین
مُر اسکان پنی مرسا تالان موسس۔ گڑا

الطیرہ ناچاواک اودے سلہ کلر بنگار کہ
نی براسہ متکن ء کٹاہہ و بکتر بند گاڈی سینا
چلیفنگ نامزمواری ء دوئی کر ہر یہودی تا

اسہ جلیو اسے آن پد خلقی تا دوئی بسوس۔
گڑا او ہر اتم ہموریک آن پُر اٹکا بکتر بند
گاڈی ٹی پیہا تو سہایت اس اسکان خن

تبان اشل اودیم مس ولدا دم اسے آن گڈ
انجن نا تواری آن بکتر بند سُرنگ ء شروع
کرے وٹک اٹگارک آکر ارکر ہنسا رُم

ء بنا کرے گڑا داکان ایکان مخلوق داکتر نا
ہنگ کن سُرک نا کرک اچ مرسا آہ ہو ء
شروع کرے کہ پوسکن ء غماشہ اس بش

مس۔۔۔

(برجاء)

ناول

دے آبندغ آک

گواچی مرین۔

ابوالخیز ران فیصلہ ناوڑاٹ پاریے:

”اسد سہی پاک۔ ننے غٹ باندات ء

پاش ظاہر بیدس شک بری آن پاروئی ء۔

اگہ کاریم نا بنا ء شرت آتا پوری آن پد

کین تو بزرگ آتا پانگ ناردات ایسری

تے خیرانا مریک۔“

ابوالخیز ران دوتے جیب آن کشا

چار بند آتیا تھا۔

اوتینا نگاہ ء کرار اراکل آتیا چربسا اسدنا

مون آڈ کرے۔۔۔

”اولی ہیئت داکم غٹ کنے دہ دینار

ترورے۔۔۔ منظور ءے؟“

ابوقیس پارے:

کنے منظور ء:

اسد برانز ہرفے:

”سیدی فی کشا نا زمواری ء کنے

تسوس۔ دا خاطر کنے گپ کنگ کن الے

دہ دینار بھلوڑا اسے۔۔۔ کسب کار آ

کچاخ آک پانزدہ دینار بلیرہ۔ گوا۔“

ابوالخیز ران اودے ٹوکا:

”مطلب داکہ راہی متنگ آن مُست زن

اسہ ایلو تون جھیدہ ٹی تمان۔ کنے ہم ہندانا

خلیس کس۔ دہ دینار،، داڑان اسہ ٹکا اس

ہم کم متنگ۔ جوان۔۔۔ اللہ حافظ“

اوپدی راہی مس ولے کرار کرار ہنگ کس

اراگام ہر فیس کہ ابوقیس اودے ہلک و

ترند آن پارے:

”فی انت اکن داخ خفامتنگ اُس؟ دا

سودا گری ناول اسے۔ قول و اقرار تو صبر و

تہمل ناہلیم ء۔“

”بھاز جوان۔۔۔ نن نے دہ دینار ایہ

ولے سوچ دادے کنے نن دیہ امر؟“

”اوووو، داسہ ہیئت زرس سُر اخر۔ خف

تو!“ ابوالخیز ران سرمت ناہنج آتوس۔

.....مٹ: پروفیسر غمخور حیات

ابوالخیز ران اوفتے کہ چاری کس۔ او

ابوقیس تون اوار سرمت نا بھلوٹخ اسے آ

تو لوک کس ہراخط العرب ناخوک انا سُرک

ناپانا دا خلوک ء۔

”داسہ تیوی منڈی یکجا مسنے نن؟“

ابوالخیز ران اسہ بھلوٹا کو اس خلک۔ اواسہ

دو ء مروان نا کو پے غا خلک وارٹی دو ء اسد

کن مُریفے۔

”تو دادے نما سنگت؟ دانا پین“

مروان ملگسا ورنندی تس:

”اسد“

”ای تینا سنگت ابوقیس نا دستی راستی ء نم

تون کیوہ۔ داسہ منڈی تو پورو مسنے۔ اگہ

اسہ اربندغ پین ہم بریو تو ویل اس اف۔

وائہم نن مہالو آن بھاز آن۔۔۔“

اسد پارے:

”لنگ ہندن کہ فی ہم فلسطینی سے اُس۔

مگہ فی ننے ڈکوئی دنگ نامزمواری ء

ہر فیٹس؟“

”ہان۔ ای اٹ زمور۔۔۔“

اسد بے معنے وٹا کو اس خلک۔ ولدا کرار

کرار ہر لوز ء زور ترسا پارے:

”جی نہ ندان غٹ آتا ہشری ء کاریم اسے،

نم کنے سرجمی اٹ حوال ایٹو۔ نن خواہنہ کہ

گدان اسے آرسنگ آن مُست تر وگڑتا

(غمخور حیات ”ہزار“ کن ریکور نوشتہ
کریم، اونا گچ اس نوشت ”ہزار“ تون
ہینکاری کن تخوک ء۔ ہر اہتیاں اسٹ دا
ناول نا ترجمہ ء کہ قسط آہیت ہینک مرسا
ہنانے، وواسہ ہم برجاء: شوکار)

.....20.....

”اوسوچنگ کس سا ف اونا مت ہراڑے
ایسر مریک۔“

اونا درو شم زیاو پرکشش ولے ہمو بندغ

آتا وڑ ہرا فلک بے درمان ء مرض اسے نا

گواچی مریرہ ہمو فنادرو شم نا ڈول دانا درو شم

ہم تر بسوس اونا شیف انا جوڑ ہندن لڑونج

و چوٹ کس کس پاپے داسہ ایہ

ہوٹک۔۔۔

”ہرف، دادہ دینار ء، نے کاریم بریرہ۔

ننے آنچھی تو لکھوس، لکھوس نن؟“

ہر اتم اوش مس تو شفیقہ تینا دوتے بڑزا

کرے۔ اودا سر سہی کن دعا کنگ کس۔

اونا تواری کین کس ودرگہ غان پیشن متنگ

آن مُست اوپدی چک خلک تو اونا سیک

جواب تس وفسنگ ء شروع کرے۔

اونا باواہ اودے پارے:

”مروان فی دلیر ء مارا سے اُس۔ اللہ نے

سر سہب و سلامت کے۔“

ولدا اوٹنگ نا کوشت کرے ولے جٹک

کتو۔ تینا خجالتی ء ڈکنگ کن اوتینا پتین و

گری آدو ء تینا مارا ناچ اٹ خوشکسا ہنا۔

ہنداز تون شفیقہ تینا بیسا کھی آدو ہنسا ترندی

ٹی چست مس اونا ہوٹنگ و پٹنگ ایسر

موسس۔

مروان تینا پداٹ درگہ نا پلک ء بند کرسا

سر بلک۔ شفیقہ نا بیسا کھی ڈغار اٹی لکسا و

گیس کٹسا چا گڑ دنا چچی ء پرغا کہ ہونا تواری

ہرے اسکان اونا نازند ء ہلسا خف تیت تے

پنسا ہنا۔ ہمو تسان کہ اوفقا اُرا نا کوچہ

غان ول اس ہلک تو ہمو تواری دب کٹسا ڈغار

ناقل تیت گوہنکسا کرے۔۔۔

سودا

مروان تینا سنگت اسد ء ابوالخیز ران تون

ملفنگ کن ایس۔ اوفتے ہمو خصوص آ

جاگہ غا سر متنگ اٹی زرس وخت لگا۔

افسانہ

بخندہ ٹی گم انگا بندغ

ڈاکٹر کمال پارے راست ۽ شامو داسہ
شاہ میر ۽ ولے اوداسہ ہم چل بری
کیک۔ کنا مرضی اٹ ہر کاریم ۽ کیک۔
دن چا اودہم نیمہ ڈاکٹر منسے بسنے۔۔۔ میر
تینے چٹ اس خیرین کرے۔ ڈاکٹر کمال
پارے ای نے شامو ناحق آتیاں خلاص
کرینٹ۔۔۔ منسے کہ عزت و شرف ہر
بندغ نا حق ۽۔۔۔ کاریم کنگ نا
زمواری ہم کل انا ۽۔۔۔ چلری اسہ بندغ
نا کاریم سلینے، علم و دا ڈاکٹری نارا ج
اکن المی ۽۔۔۔ مار باوہ دا ہیبت ۽ کنگ
اٹ سرکارندہ اس بش مس ڈاکٹر کمال ۽
کلہو ترسا پارے۔۔۔ کنا خواجہ پیش
خانو نا مار ڈاکٹر شاہ میر نم کن سلوک
۽۔۔۔ میر ہکل کرے سلہ۔۔۔ ہن
شامو ۽ پاگلہ کنا نواسہ نا چلری کن
بریس۔۔۔ ڈاکٹر میر کمال دا نگ ایگ
ہرسا بھلا میر آہر اوجھسا پارے اوانسے
برے ای کہ اریٹ دا کاریم کن۔۔۔؟
ڈاکٹری علم اسے کاریم اسے۔ زمواری
اسے قومی ۽ خدمت اسے۔ دائی حکمت
ارے۔۔۔ بھلا میر ۽ دنگہ کس کریگ
تنگ اٹی کس۔۔۔ اسہ دم جک مس۔
انت پاریس؟ نی ننے داسہ کم عقل خیال
کیسہ۔۔۔ ننا باوہ پیہہ غاک گنوک سر
چاودہ۔۔۔ نی ننا کروک آتیا مش
شاغنگ خواسہ؟ اسیہ ہیبت اس پا، ملگہ نی
اوقتیان زیات جوان و خراب ۽ پہہ
مریہ۔۔۔ میر کمال ابا نا ترندی ۽ پہہ
مس۔
پیہہ داخہ پارے اسٹ کلہ خوافک ایلو
سنت ناعل ۽ پورا کیک۔۔۔ بندغ ۽
مسلمان جوڑ کیک۔۔۔ ہڑتوم آک
جنتی مسر۔ اگہ دا کاریم ۽ ای ہم
کریٹ۔۔۔ توہرا آسمان دڑا۔۔۔ میر
کمال بھلا میر آہر اوتو خنا کہ میر مون ۽
آسمان آتسنے۔۔۔ تینا پیشانی نا کرچ
آتھن اوار بخندہ سے ٹی گم ۽۔۔۔

اکن چو پڑخلنگ آن بچو، ایلو میر انا خاص
۽ بندغ اس خیال مرو۔ اڑمیکو شار ۽ خنوع،
گڑاس ہیل کرو ۽۔
ہنا، میر کمال ڈاکٹر کمال جوڑ مس۔ خلق
اٹی خوشیک مسر، اودے بخیراٹ پانگا۔ دا
میر جوڑ مس۔ ڈاکٹر تینٹ خوانسا شاہ میر ۽
۽ بندغ اس خیال مرو۔ اڑمیکو شار ۽ خنوع،
گڑاس ہیل کرو ۽۔
ہنا، میر کمال ڈاکٹر کمال جوڑ مس۔ خلق
اٹی خوشیک مسر، اودے بخیراٹ پانگا۔ دا

..... وحید زہیر

بخنا باوہ غان جتا ۽ سوچ اس تینے ٹی دوی
کریس، دن پاروشن فکری نا نمونہ اس
پانگا کہ۔ شامو شار آسر متنگ تون شاہ
پارے، میر داسہ خانو نا دوک
لڑرہ چلیری وں آن تے پیش
تمنگ ۽۔ میر کمال آن شامو نا
اڑفے و مخلوق نا ویل آن
اودے معلومدار کرے۔
ڈاکٹر میر کمال اوقتا است ۽ دا
ہیت آجم کرے۔ کنا گڑاس
المی ۽ کاریم تسرا وفتے چخفنگ
آن گڈ برو ۽۔۔۔
ڈاکٹر میر کمال منہ دے آن
گڈ خلق انا ہپتال ۽ سنبھالا،
میر داونا مارانا ہر پارہ غاسفت
آک سر۔ منہ دے آن گڈ
شامو ہم خلق آسر مس۔ وخلق انا
ہپتال اٹی کپوڈر لگا۔ او ہم
اوڑے اپرن تو ڈاکٹر آتیا نابار
چرینگا کہ۔ دا ہیبت میر آسر مس،
ڈاکٹر کمال ۽ بڈگا گلہ کرے کہ
ای دا انت بڈگ اٹی اٹ؟

خانو نا پن خان آن خانو مسوس۔
انسنے کہ اونا کاریم دیگ بنگ، آہن
پینگ وچلری کس۔ اودے اونا اصل آپن
خان پانگ آن ایلو فقا پن انا زبائی و
طاغت کم مسکہ۔ او ہر ہمو کاریم ۽ کریکہ
ہرانا کنگ ۽ میزک تین کن بے شرفی
خیال کریہ۔ اودے مدام اونا حیثیت اٹی
تھنگ کن ہر کچاری ٹی نئے پیہہ اونا کاریم
۽ یات کنگا کہ بلکہ جم جم اٹ اونا باوہ و
پیہہ نا اوفنے کن خدمت گزاری ۽ ہم
یات کنگا کہ۔ ہر اتم میر ۽ سنا تہا کہ ہرا
اسکول اٹی اونا رخوانگ ۽ ہمو اسکول اٹی
خانو نا مار شامو ہم رخوانگ اٹی ۽، بس میر آ
ڈغار تین مس۔ تینا زور کی اٹ اسکول ۽
بند کرتنگ کن ماسٹر آتیا بے ڈول ۽ دوہ
خلک۔ اسکول تو بند متنگ کتو کہ ملا و
مدرسہ ۽ علاقہ کن جوان خیال کنگ زندانا
اسٹ انگا مسخت نا کلہو ۽ لس تالان
کنگا۔۔۔ دا بہانہ اٹ اسکول ۽ تینا
مہمان تا توٹ ویش کن وتاخ اس جوڑ
کنگا۔ میر کرار آتیا مار ۽ شار آخوانگ
کن راہی کرے۔ واسہ نہ اسہ وڑاسیٹ
خانو ۽ پارفنگا، بے بخت! باوہ پیہہ نا ہنر
۽ گوہیس۔ مار ۽ تینا تین تون تدکر کہ
باوہ پیہہ نا روک آسودہی خنر۔ دن
کتویں پن نما گوہنگو۔ ایلو پارہ غاوتینا
کچاری تے ٹی پاریکہ لوڑی تے راج ۽
لوڑ کنگ آن توہو، او ہراڑے امرایہ
ہموڑے جوان ۽۔۔۔ یات تخرے اگہ او
خواندہ مسر دا کاریم تے نم یا نما اولیاد
آک کرور۔ خن تے ملو بے بخت
آک۔۔۔ خانو ۽ سنا کس میر آتیا دنیا ٹی
اوقتون اوار تمنگ، سیالی کنگ بھاز
مشکل ۽۔ مدام تک خلسا تین تون تینٹ
مرمٹا کہ، جانی کنا اولیاد ۽ ہنر متو تو زندہ
امر گڈ ریفو۔۔۔

میر تینا مار ۽ شار آراہی کرے ایلو میر
آتیا نابار۔۔۔ میر انا مار شار اٹی خوانسا
میڈیکل نا طالب علم اس جوڑ مس، ابا ۽

برابھوئی نابابت
برابھوئی ٹی

All About #Brahui

- * Online Brahui Books
- * Interviews
- * News
- * Novels
- * Poetries
- * Short Stories
-And more

www.talarbrahui.com